

Julkaisuvapaa

12.5.2009

Lisätietoja:

Erkko Skantz
Puheenjohtaja, BSA Suomen maakomitea
Puh. 040 718 8794

**LAITTOMIEN OHJELMISTOJEN AIHEUTTAMAT MENETYKSET
OHJELMISTOALALLE KÄÄNTYNEET SUOMESSA NOPEAAN KASVUUN**

HELSINKI, 12.5.2009 – Suomi kuului vuonna 2008 niihin harvoihin maihin, joissa laittomien ohjelmistojen käyttö PC-tietokoneissa lisääntyi. Suomessa PC-ohjelmistoista 26 % on laittomasti käytössä. Ohjelmistopiratismista aiheutuneet taloudelliset menetykset nousivat Suomessa 139 miljoonaan euroon vuonna 2008.

Nämä tiedot käyvät ilmi kansainvälisen ohjelmistoyhtiötä edustavan Business Software Alliancen (BSA) tänään julkistamasta tutkimuksesta, jossa selvitetään PC-ohjelmistojen piratismia maailmanlaajuisesti. Nyt kuudetta kertaa julkistettu tutkimus kattaa 110 valtiota. Tutkimuksen toteutuksesta vastaa tietotekniikkateollisuuden johtava markkinatutkimusyritys IDC.

“Raportti osoittaa, että Suomessa on vielä työtä tehtävänä ohjelmistopiratismiin kitkemiseksi”, toteaa BSA:n Suomen maakomitean puheenjohtaja Erkko Skantz. “Taloudellisesti haastavina aikoina epäreilujen kilpailukeinojen käytöllä on erityisen vakavia seurauksia niin toimialalle, kuluttajille kuin paikalliselle ja globaalillekin taloudelle.”

Suomessa ohjelmistopiratismi on kehittynyt viimeisten kuuden vuoden aikana positiiviseen suuntaan. Vuonna 2003 laittomien ohjelmistojen osuus oli maassamme 31 prosenttia, josta se laski tasaisesti vuoteen 2007 asti. Tuolloin piraattiohjelmistojen osuus oli 25 prosenttia. Suomen BSA onkin kampanjoinut voimakkaasti piratismia vastaan, ja tällä hetkellä käynnissä on yrityksiin kohdennettu valvontakampanja. Loppukäyttäjille suunnatun kampanjoinnin ja tiedottamisen lisäksi piratismiin vastaista työtä kohdennetaan myös laittomien ohjelmistojen lähteisiin, kuten ohjelmistojen laittomaan myyntiin internet-huutokaupoissa. Useat huutokauppamyymäjät ovat poliisin tutkinnassa, ja heitä odottaa kymmenien tuhansien eurojen hyvitysvaatimuksen lisäksi mahdollinen syyte tekijänoikeusrikoksesta.

Vuonna 2008 Suomessa tapahtui kuitenkin käänne, kun laittomien ohjelmistojen osuus nousi prosenttiyksiköllä 26 prosenttiin. Euroissa muutos tapahtui jo vuotta aiemmin. Ohjelmistoalan menetykset laskivat vuoteen 2006 asti, jolloin menetys oli 107 miljoonaa euroa. Vuonna 2007 alan menetykset nousivat 114 miljoonaan, ja viime vuonna menetykset hyppäsivät 139 miljoonaan euroon. Summa on suurin sitten vuoden 2003, jolloin BSA aloitti piratismiin liittyvien IDC-tutkimusten julkaisun. Suomalaisen ohjelmistoalan taloudelliset menetykset lisääntyivät 21 prosenttia. Kasvun taustalla on

ohjelmistopiratismiin prosenttiyksikön nousu yhdessä ohjelmistojen käytön jatkuvan lisääntymisen kanssa.

Ohjelmistopiratismiin vaikutukset ulottuvat paljon laajemmalle kuin pelkästään toimialan kannattavuuteen. Tammikuussa 2008 julkaistu IDC:n tutkimus osoitti, että ohjelmistopiratismiin vähentämisellä voidaan luoda kansainvälisesti satoja tuhansia uusia työpaikkoja ja talouden kasvua miljardien dollareiden arvosta. Samalla lisääntyisivät myös verotulot, joilla rahoitetaan esimerkiksi sosiaaliturvaa ja julkisia palveluja.

Muita tutkimuksen keskeisiä havaintoja:

- Tutkimuksessa mukana olleiden 110 valtion joukossa PC-ohjelmistojen piratismi väheni 57 maassa, pysyi entisellä tasollaan 36:ssä ja lisääntyi vain 16:ssä. Koska tietokone-markkinat kasvoivat nopeimmin maissa, joissa piratismi on yleistä, maailmanlaajuisesti piratismi nousi kolme prosenttiyksikköä 41 prosenttiin vuonna 2008.
- Länsi-Euroopassa korkeimmat piratismiluvut ovat Kreikassa (57 %), Kyproksella (50 %) ja Italiassa (48 %). Alhaisimmat lukemat ovat puolestaan Luxemburgissa (21 %) ja Itävallassa (24 %). Belgiassa, Ruotsissa, Sveitsissä ja Tanskassa lukema on 25 %. Venäjä on edistynyt piratismiin vastaisessa taistelussa parhaiten – vuodessa laittomien ohjelmistojen määrä putosi viisi prosenttiyksikköä 68 prosenttiin, ja kuuden vuoden tarkastelujaksolla pudotusta on tullut peräti 19 prosenttiyksikköä.
- Kehittyvien maiden osuus maailman PC-laitemarkkinoista on 45 prosenttia, mutta ohjelmistopuolella vain alle 20. Jos kehittyvissä maissa ohjelmistojen osuus olisi sama kuin laitteiden, ohjelmistomarkkinat olisivat joka vuosi 40 miljardia dollaria suuremmat. Lisäksi ohjelmistopiratismiin väheneminen vain yhdellä prosenttiyksiköllä vuosittain kerryttäisi IT-alalle vuosittain 20 miljardin dollarin lisätulot.
- Internetin käytön yleistymisen tulee lisäämään piraattiohjelmistojen tarjontaa. Seuraavien viiden vuoden aikana kehittyvistä maista tulee 460 miljoonaa uutta internetin käyttäjää. Kasvu on nopeinta yksityishenkilöiden ja pk-yritysten keskuudessa, ja näissä ryhmissä ohjelmistopiratismi on tyypillisesti yleisempää kuin suuryrityksissä ja julkisessa hallinnossa.

Talouden maailmanlaajuinen taantuma vaikuttaa tutkimuksen mukaan ristiriitaisesti ohjelmistopiratismiin. IDC:n tutkimustoiminnan johtajan John Gantzin mukaan kuluttajat vähentävät kulutustaan ja tulevat todennäköisesti käyttämään tietokoneitaan pidempään. Tämä saattaa johtaa piratismiin lisääntymiseen, sillä vanhoissa koneissa kynnys lisensoimattomien ohjelmistojen käyttöön on matalampi kuin uusissa. Toisaalta rahanpuute lisää ihmisten kiinnostusta edullisiin miniläppäreihin, joissa on yleensä valmiiksi asennettuna lailliset ohjelmistot. Yrityksissä puolestaan pyritään IT-kustannuksia vähentämään tehostamalla ohjelmistohallintaa.

”Toisaalta ohjelmistojen hinta on vain yksi tekijä, joka johtaa piratismiin”, toteaa Gantz. ”Taluskriisi tulee näkymään, osin negatiivisesti, osin positiivisesti, mutta sekin on vain yksi vaikuttava tekijä monien joukossa, eikä sen todellista vaikutusta ehkä voida nähdä ennen kuin vuoden 2009 tulokset ovat selvillä.”

BSA suosittaa viiden toimenpiteen kansallista ohjelmaa ohjelmistopiratismiin vähentämiseksi ja taloudellisten hyötyjen varmistamiseksi:

- Yleisen tietoisuuden lisääminen tekijänoikeuksista ja piraattiohjelmien käytön vaaroista;
  - Kansallisen tekijänoikeuslainsäädännön saattaminen vastaamaan WIPO:n (World Intellectual Property Organisation) suosituksia, jolloin toimenpiteet digitaalista ja internetissä tapahtuvaa piratismia vastaan tehostuvat;
  - Toimivien ja tehokkaiden toimintatapojen kehittäminen WTO:n TRIPS-sopimuksen (Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights) vaatimusten mukaisesti piratismia vastaan, sisältäen ankaran piratismiin vastaisen lainsäädännön;
  - Merkittävien julkisten resurssien varaaminen piratismiongelmiin ratkaisuun, sisältäen kansallisia IP-valvontayksiköitä, rajat ylittävää yhteistyötä ja paikallisten viranomaisen koulutusta; sekä
-
- Esimerkin näyttäminen ohjelmistohallinnan käyttöönotolla ja vaatimalla julkista sektoria käyttämään vain laillisia ohjelmistoja.

Tutkimuksessa oli mukana 110 valtiota, ja sen suoritti riippumaton ja alansa johtava tietotekniikan tutkimuslaitos IDC. Tutkimus käsittelee kaikkiin PC-tietokoneissa (pöytäkoneet, kannettavat, minitietokoneet) käytettäviin ohjelmistopaketteihin liittyvää piratismia. Tutkimus ei kata muille laitteille, kuten palvelimille, tarkoitettuja ohjelmistoja. IDC hyödynsi tutkimuksessaan julkisesti saatavilla olevia tilastoja ohjelmistojen ja laitteiden toimituksista ja varmisti ohjelmistopiratismiin trendien paikkansapitävyyden yli 60 maassa IDC:n tutkijoiden avulla.

Lisätietoja ja koko tutkimus löytyvät BSA:n sivustolta osoitteesta www.bsa.org/globalstudy.

BSA

Business Software Alliance (www.bsa.org) on turvallisen ja laillisen digitaalisen ympäristön edistämiseksi omistautunut organisaatio. BSA on maailman kaupallisen ohjelmistoteollisuuden ja sen laitevalmistajakumppanien edustaja päättäjien keskuudessa ja kansainvälisillä markkinoilla. BSA:n jäsenet edustavat yhtä maailman nopeimmin kasvavista toimialoista. BSA:n ohjelmat edistävät teknologisia innovaatioita tekijänoikeuksien suojaa, tietoverkon turvallisuutta ja sähköistä kaupankäyntiä tukevan koulutuksen ja poliittisten aloitteiden muodossa. BSA:n jäsenkuntaan kuuluvat Adobe, Apple, Autodesk, Bentley Systems, CA, Cisco Systems, Corel, CyberLink, Dassault Systèmes SolidWorks Corporation, Dell, Embarcadero, HP, IBM, Intel, Intuit, McAfee, Microsoft, Minitab, Quark, Quest Software, Rosetta Stone, SAP, Siemens, Sybase, Symantec, Tekla ja The MathWorks.

IDC

IDC on kansainvälinen markkinatiedon, asiantuntijapalveluiden, informaatioteknologian tapahtumien, telekommunikaation ja kuluttajateknologiamarkkinoiden palveluntarjoaja. IDC auttaa IT-alan ammattilaisia, liikkeenjohtoa ja sijoittajia tekemään päätöksiä faktatiedon pohjalta liittyen teknologiahankintoihin ja liiketoimintastrategiaan. Yli 1000 IDC:n asiantuntijaa tuottavat kansainvälisellä, alueellisella ja paikallisella tasolla tietoa teknologian ja alan mahdollisuuksista sekä trendeistä yli 90 maassa. IDC on toiminut jo 45 vuoden ajan auttaen asiakkaitaan saavuttamaan liiketoimintatavoitteensa. IDC on teknologiamedia- ja tutkimusyhtiö IDC:n tytäryhtiö. Lisätietoja osoitteessa www.idc.com.